

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

22 септември 1988 година*

„Обществена поръчка – Тръжна процедура на Общността – Приложение на член 30 от Договора за ЕИО”

По дело 45/87

Комисията на Европейските общности, за която се явява г-н Eric L. White, член на правния отдел, в качеството на представител, със съдебен адрес в Люксембург при г-н Georgios Kremlis, сграда Jean Monnet, Kirchberg,

ищец,

подпомагана от

Кралство Испания, за което се явява г-н Jaime Folguera Crespo, заместник-генерален директор по въпросите на координацията на делата на Общността, който отговаря по правните въпроси, и г-н Rafael Garcia-Valdecasas Fernández, директор на правния отдел за дела пред Съда на Европейските общности, в качеството на представители,

срещу

Ирландия, за която се явява г-н Louis J. Dockery, Chief State Solicitor, в качеството на представител, подпомаган от г-н E. Fitzsimons, SC, със съдебен адрес в Люксембург в посолството на Ирландия, 28 route d' Arlon,

ответник

с предмет искова молба за установяване, че Ирландия не е изпълнила задълженията си съгласно член 30 от Договора за ЕИО и член 10 от Директива 71/305/ЕИО на Съвета, като е допуснала включването в договора по „Dundalk Water Supply Augmentation Scheme — Contract n° 4”, който предвижда, че азбест-циментовите тръби под налягане трябва да бъдат сертифицирани съгласно ирландския стандарт 188:1975 в съответствие с Irish Standard Mark Licensing Scheme на Institute for Industrial Research and Standards, и като е отказала да разгледа (или е отхвърлила без достатъчни основания) офертата за използване на азбест-циментови тръби, произведени по алтернативен стандарт със равностойни гаранции за безопасност, работа и надеждност (като ISO 160),

СЪДЪТ,

* Език на производството: английски.

в състав: г-н Mackenzie Stuart, председател, г-н O. Due, г-н J. C. Moitinho de Almeida и г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председатели на състав, г-н T. Koopmans, г-н U. Everling, г-н Y. Galmot, г-н C. N. Kakouris и г-н T. F. O' Higgins, съдии,

генерален адвокат: г-н M. Darmon,

секретар: г-н J.-G. Giraud,

като взе предвид доклада от съдебното заседание и последващото заседание от 27 април 1988 г.,

след като изслуша становището на генералния адвокат, представено на 21 юни 1988 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С искова молба, постъпила в секретариата на Съда на 13 февруари 1987 г., Комисията на Европейските общности завежда иск по член 169 от Договора за ЕИО за установяване, че Ирландия не е изпълнила задълженията си съгласно член 30 от Договора за ЕИО и член 10 от Директива 71/305/ЕИО на Съвета, като е допуснала включването в договора по "Dundalk Water Supply Augmentation Scheme — Contract n° 4", който предвижда, че азбест-циментовите тръби под налягане трябва да бъдат сертифицирани съгласно ирландския стандарт 188:1975 в съответствие с Irish Standard Mark Licensing Scheme на Institute for Industrial Research and Standards, и като е отказала да разгледа (или е отхвърлила без достатъчни основания) офертата за използване на азбест-циментови тръби, произведени по алтернативен стандарт със равностойни гаранции за безопасност, работа и надеждност (като ISO 160).

2. Dundalk Urban District Council (Градския окръжен съвет, Dundalk) въвежда схема за увеличаване на снабдяването с питейна вода на Dundalk. Договор №4 от тази схема е за изграждането на водопровод за пренос на вода от източника River Fane до пречиствателната станция в Cavan Hill и оттам в съществуващата градска водоснабдителна система. Поканата за търга с открито наддаване за този договор е публикувана в притурката към *Официален вестник на Европейските общности* на 13 март 1986 г. (OB S 50, стр. 13).

3. Клауза 4.29 от спецификацията към Договор № 4, която е част от договорната спецификация, съдържа следната алинея:

„Азбест-циментовите тръби под налягане трябва да се сертифицират за съответствие с ирландската стандартова спецификация 188:1975 съгласно Irish Standard Mark Licensing Scheme на Institute for Industrial Research and Standards. Всички азбест-циментови водопроводи трябва да имат асфалтово покритие отвътре и отвън. Такова покритие се полага фабрично чрез потапяне.“

4. Спорът започва след оплаквания, подадени до Комисията от ирландско и испанско предприятие. В отговор на поканата за наддаване за Договор № 4 ирландското предприятие внася три оферти, една от тях предлага използването на тръби, произведени от испанското предприятие. Според ирландското предприятие това предложение, което е най-ниско от трите подадени, му дава най-голям шанс да спечели договора. Инженерите, които дават консултации по проекта, пишат писмо до ирландското предприятие относно въпросния договор, което гласи, че би било безпочвено представянето на договора на предварителното обсъждане, ако не могат да се приложат доказателства, че фирмата доставчик на тръбите не е одобрена от IRS като доставчик на стоки в съответствие с Ирландския стандарт 188:1975 („IS 188”). Известно е, че въпросното испанско предприятие няма сертификат от IRS, но тръбите му съответстват с международните стандарти и, по специално, на ISO 160:1980 на Международната организация по стандартизация.

5. Към доклада от заседанието е направено искане за по-пълно описание на прилаганите разпоредби, фактите по-делото и тезите и доводите на страните и встъпилата страна, които се упоменават или обсъждат по-долу, само доколкото е необходимо за доводите на Съда.

6. Според Комисията този иск повдига, *inter alia*, въпроса дали е съгласувано с правото на Общността, и по-специално с член 30 от Договора за ЕИО и член 10 от Директива 71/305, включването в договорна спецификация на клаузи като оспорваната клауза 4.29. Обсъжда се, че отхвърлянето от страна на ирландските власти, без никакъв анализ, на оферта за използване на тръби, произведени в Испания не по ирландските стандарти, също нарушава тези разпоредби на правото на Общността. Добре е да се разглеждат въпросите, повдигнати от клауза 4.29.

Относно Директива 71/305

7. Комисията се позовава на член 10 от Директива 71/305, който забранява на държавите-членки да включват в договорните клаузи технически спецификации, които упоменават продукти от определена марка или източник на определен процес и по този начин облагодетелстват или изключват дадени предприятия. По-специално обозначаването на вид, произход или производство трябва да бъде забранено. Все пак такава обозначение е допустимо, ако е съпроводено с думите „или равностойни”, когато възложителите на договори не могат да дадат описание на предмета на договора, като използват спецификации достатъчно ясни и разбираеми за всички засегнати страни. В настоящия случай думите „или други равностойни” не присъстват в клауза 4.29 от въпросното известие за сключване на договор.

8. Ирландското правителство оспорва, че разпоредбите от Директива 71/305 не се прилагат към въпросния договор. Подчертава, че член 3, параграф 5 от директивата предвижда, че тя не се прилага спрямо „договори за строителство на публични обекти, възложени от предприятията за производство, разпределяне,

разпространение или пренос на услуги за водоснабдяване и електроснабдяване”. Няма съмнение, че въпросният договор е за строителство на обществен обект, възложен от държавно водоснабдително предприятие.

9. Комисията не отрича този факт, но изтъква, че Ирландия е поискала публикуването на съответното известие в *Официален вестник* с оглед на задължителното публикуване на известията за сключване на договори, постановено в директивата. Комисията заедно с испанското правителство, което встъпва в подкрепа на заключенията и, счита, че след като доброволно е избрала да приложи директивата, Ирландия е задължена да спазва нейните разпоредби.

10. С оглед на тази точка доводите на ирландското правителство трябва да бъдат приети. Същинската формулировка на член 3, параграф 5 е съвсем еднозначна, що се отнася до изключването на въпросния вид договори за обществени поръчки от обхвата на директивата. Според преамбюла на директивата това изключение от общото прилагане на директивата е постановено, за да се избегне подчиняването на услугите за водоснабдяване на различни системи по отношение на договорите им за строителство в зависимост от това дали те се ръководят от държавата или други публичноправни органи или дали са отделни юридически лица. Няма причина да се счита, че въпросното изключение не се прилага вече, и че наложилите го причини не са все още в сила, когато държавата-членка е публикувала известие за сключване на такъв договор в *Официален вестник на Европейските общности*, поради грешка или защото първоначално е възнамерявала да търси подкрепа от Общността за финансирането на строителството.

11. Следователно, исковата молба трябва да бъде отхвърлена, доколкото се основава на нарушение на Директива 71/305.

Относно член 30 от Договора

12. В началото трябва да се разгледа, това че Комисията заявява, че Urban District Council, Dundalk е обществен орган, за чиито актове ирландското правителство е отговорно. Освен това преди да приеме оферта Urban District Council трябва да получи разрешение от ирландския отдел по околната среда. Тези факти не се оспорват от ирландското правителство.

13. Трябва също да се отбележи, че според ирландското правителство изискването за съответствие с ирландските стандарти е обичайна практика по отношение на обществените поръчки в Ирландия.

14. Ирландското правителство изтъква, че въпросният договор е свързан не с продажбата на стоки, а с осъществяването на строителни дейности, и клаузите относно материалите, които ще се използват, са изцяло допълнителни. Договори за извършването на дейности попадат под обхвата на Договора що се отнася до свободното предоставяне на услуги, без да се влияят от мерки за съгласуване,

които могат да бъдат предприети по член 100. Следователно член 30 не се прилага спрямо договор за строителни дейности.

15. В тази връзка ирландското правителство цитира практиката на Съда, и по-специално Решението от 22 март 1977 г. по дело 74/76 Iannelli и Volpi/Meroni, (1977) Recueil 557, според което приложното поле на член 30 не включва препятствия пред търговията, обхванати от други особени разпоредби от Договора.

16. Този довод не може да бъде приет. Член 30 предвижда премахването на всички мерки на държавите-членки, които възпрепятстват вноса при търговията в рамките на Общността, независимо дали мерките пряко засягат движението на внесени стоки или непряко възпрепятстват търговията със стоки от други държави-членки. Фактът, че някои от тези пречки трябва да се отчитат с оглед на специалните разпоредби от Договора, като тази от член 95 относно данъчната дискриминация, по никакъв начин не обезсилва общия характер на забраните, установени в член 30.

17. Разпоредбите относно свободното предоставяне на услуги, на които ирландското правителство се позовава, не са свързани с движението на стоки, а със свободното осъществяване и получаване на услуги; те не поставят специфично правило относно конкретни пречки за свободното движение на стоки. Следователно, фактът, че договор за строителство на обществен обект е свързан с предоставянето на услуги, не може да изключи клауза в поканата за търг, която ограничава материалите, които могат да се използват, от обхвата на забраните, изложени в член 30.

18. Следователно, трябва да се определи дали включването на клауза 4.29 в поканата и в спецификациите за търга, е имало вероятност да възпрепятства вноса на тръби в Ирландия.

19. В тази връзка трябва първо да се отбележи, че включването на такава клауза в поканата за търг може да принуди икономическите посредници, които произвеждат или използват тръби, равностойни на сертифицираните за съответствие с ирландските стандарти, да се оттеглят от участие в търга.

20. Освен това от документите по делото става ясно, че само едно предприятие е получило сертификат от IRS за IS 188:1975 да прилага ирландската стандартна маркировка за тръби от вида, изискван за целите на въпросния договор за строителство на обществен обект. Това предприятие се намира в Ирландия. Следователно, включването на клауза 4.29 предизвиква ограничаването на възможността и за самите ирландски производители да доставят тръбите, необходими за строителните дейности на Dundalk.

21. Ирландското правителство отстоява необходимостта от обособяване на стандартите, по които да се произвеждат материалите, особено в настоящия случай, тъй като използваните тръби трябва да съвпадат с тези на съществуващата мрежа.

Съответствието с друг стандарт, дори и с международен като ISO 160:1980, не би било достатъчно, за да се отстранят определени технически трудности.

22. Този довод от технически характер не може да бъде приет. Жалбата на Комисията не се отнася до съответствие с техническите изисквания, а до отказа на ирландските власти да потвърдят дали тези изисквания са изпълнени, когато производителят на материалите няма сертификат от IIRS за IS 188. С включването на думите „или равностойни” на съответните места след изреждането на ирландския стандарт във въпросното известие, както постановява Директива 71/305, ирландските власти щяха да потвърдят съответствието с техническите условия, без от начало да ограничават наддаването за договора само до участници, които предлагат използването на ирландски материали.

23. Ирландското правителство впоследствие възразява, че така или иначе тръбите, произведени от въпросното испанско предприятие, чиято употреба е предвидена в отхвърлената оферта, не отговарят на техническите изисквания, но този довод също е без значение що се отнася до съвместимостта на включването на клауза като 4.29 в покана за търг с Договора.

24. Ирландското правителство твърди, че защитата на общественото здраве оправдава изискването за съответствие с ирландския стандарт, тъй като той гарантира, че няма контакт между водата и азбестовите фибри в циментовите тръби, което в противен случай би влошило качеството на питейната вода.

25. Този довод трябва да бъде отхвърлен. Както Комисията правилно изтъква, външното и вътрешното покритие на тръбите, е предмет на отделно изискване в поканата за търг. Ирландското правителство не обяснява защо съответствието с това изискване не е такова, че да гарантира, че няма контакт между водата и азбестовите фибри, което то смята, че е от особено значение за общественото здраве.

26. Ирландското правителство не излага други доводи, за да опровергае заключенията на Комисията и испанското правителство и следователно те трябва да бъдат уважени.

27. В заключение трябва да се заяви, че Ирландия не е изпълнила задълженията си съгласно член 30 от Договора, като е допуснала включването в договорната спецификация на търга за договор за обществени ремонтни дейности на клауза, която постановява, че азбест-циментовите тръби под налягане трябва да бъдат сертифициране в съответствие с ирландския стандарт 188:1975 съгласно Irish Standard Mark Licensing Scheme на Institute for Industrial Research and Standards.

Относно отхвърлянето на офертата, която предвижда използването на тръби, произведени в Испания

28. Втората част от исковата молба на Комисията е свързана с отношението на ирландските власти към дадено предприятие в хода на процедурата по възлагане на въпросния договор.

29. Става очевидно по време на заседанието, че втората част от исковата молба е всъщност предназначена просто да гарантира изпълнението на мярката, която е предмет на първата част. Следователно, трябва да се заяви, че тя не е отделно искане и не е необходимо постановление само по нея.

По съдебните разноски

30. Съгласно член 69, параграф 2 от Процедурния правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски. Въпреки това по силата на първата точка на член 69, параграф 3, Съдът може да нареди страните сами да понесат разноските си изцяло или отчасти, когато всяка от страните е спечелила по едно или няколко от предявените основания. Тъй като Комисията е загубила делото, то следва да понесе съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът реши:

1. Заявява, че Ирландия не е изпълнила задълженията си съгласно член 30 от Договора, като е допуснала включването в договорната спецификация на търга за договор за обществени ремонтни дейности на клауза, която постановява, че азбест-циментовите тръби под налягане трябва да бъдат сертифицирани в съответствие с ирландския стандарт 188:1975 съгласно Irish Standard Mark Licensing Scheme на Institute for Industrial Research and Standards.

2. Отхвърля останалата част от иска.

3. Нареща на страните, включително и на встъпилата страна, да понесат сами разноските си.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 22 септември 1988 година.

Подписи